

Obří inflace zvedá restituční náhrady církvím o miliardy

 [novinky.cz/clanek/domaci-obri-inflace-zveda-restitucni-nahrady-cirkvim-o-miliardy-40426494](https://www.novinky.cz/clanek/domaci-obri-inflace-zveda-restitucni-nahrady-cirkvim-o-miliardy-40426494)

Podle restitučního zákona, který prosadila v roce 2012 Nečasova vláda, se stát zavázal ve 30 splátkách vyplatit církvím 59 miliard korun zúročených o inflaci. „Inflační doložka zvýšila v loňském roce dosud nesplacený dluh státu vůči církvím zhruba o 1,5 miliardy na celkem 48,5 miliardy korun,“ řekla Právu mluvčí ministerstva financí Gabriela Krušinová.

| Rekordní inflace zvýší příští rok částku pro církve o 6,9 miliardy

Dodala, že navýšení náhrad církvím se vypočítává z dva roky staré inflace. Loni ji ministerstvo počítalo z průměrné inflace v roce 2020, kdy dosáhla 3,2 procenta. Restituční náhrada se tak bude v budoucích letech ještě výrazně zvyšovat.

Dvojitý metr vlády

Příští rok by se měl dluh navýšit o 1,8 miliardy, protože inflace v roce 2021 poskočila na 3,8 procenta. A kvůli loňské obří inflaci, která dosáhla historických 15,1 procenta, se církvím v roce 2024 zhodnotí částka, kterou jim český stát ještě dluží, o neuvěřitelných 6,9 miliardy korun.

V souvislosti se snížením tempa valorizace důchodů opozice začala upozorňovat, že se náhrada církvím kvůli obří inflaci skokově zvýší, a vybízí vládu, aby zasáhla.

Podle prvního místopředsedy ANO Karla Havlíčka má vláda dvojitý metr. „Zatímco u církevních restitucí se nevyplacená částka dál bude zvyšovat o inflaci a stát vyplatí miliardy ročně navíc, tak u valorizace důchodů si vláda kvůli úspoře prostě změní zákon a výši inflace nezohlední. Jaký je asi důvod?“ uvedl Havlíček.

| Církvím bude vláda dál nevyplacenou částku zvyšovat o inflaci, ale u důchodů si kvůli úspoře prostě změní zákon

Vláda se ale brání, že zásah nelze bez souhlasu církví udělat, protože církve náhradu navyšovanou o inflaci dostávají nejen na základě restitučního zákona účinného od roku 2013, ale i podle smluv mezi státem a každou z 16 církví a náboženských společností, které nemůže stát jednostranně vypovědět.

Esej Petra Kratochvíla: Dědictví Benediktovy éry. Tři výzvy pro současný katolicismus

SALON

Církve krácení náhrad odmítají. Tvrdí, že na náhradu mají morální právo, protože je komunistický režim v minulosti o majetek okradl. V původním odhadu dopadů na státní rozpočet se počítalo s průměrnou inflací dvě procenta. S tím, že může být inflace i osminásobná, nepočítal nikdo.

Původně měla inflace navýšit celkovou 59miliardovou náhradu o 20 miliard korun. Při započtení 17 miliard korun příspěvku na provoz, z kterého církve budou dostávat dotace do roku 2029, mělo narovnání s církvemi vyjít na 97 miliard korun.

Pokud ale bude inflace v příštích letech dál vysoká, je možné, že restituční účet se zvýší o desítky miliard. A to hrozí, protože podle prognózy ministerstva financí by měla být inflace letos 10,4 procenta, což by mohlo zvýšit náhrady v roce 2025 o dalších 5,2 miliardy korun.

Vláda ani církve o tom nechtějí slyšet

Inflační doložku v minulosti kritizoval například prezident Miloš Zeman, vedení soc. dem. nebo předseda ANO Andrej Babiš. S nápadem zdanit církevní náhrady ale ČSSD a ANO neuspěly, protože koaliční lidovci byli proti. Stejně tak nesouhlasily strany současné vládní koalice.

Fialova vláda přitom teď počítá s tím, že zinkasuje miliardy od bank a energetických firem jako výnos z mimořádné daně kvůli neočekávaným ziskům. „Srovnávat zvýšené výdaje kvůli inflaci s enormními zisky firem, které jim padají do klína v důsledku ruské války, je jako míchat hrušky s jablky,“ řekla Právu už loni na podzim šéfka TOP 09 a předsedkyně Sněmovny Markéta Pekarová Adamová.

Podle ní je inflační doložka naprosto běžná věc u všech typů smluv a měnit smlouvy by bylo nezákonné. To si myslí i vicepremiér a předseda pirátů Ivan Bartoš. „Navíc podle nálezu Ústavního soudu z června 2013 není možné do církevních restitucí zpětně zasahovat,“ připomněl Bartoš.

O snížení náhrad nechtějí slyšet ani samotné církve. „Domnívám se, že inflační doložka není předmětem zisku, ale uchování hodnoty peněz,“ sdělil Právu generální sekretář České biskupské konference Stanislav Příbyl.

Podobně mluvil i generální sekretář Ekumenické rady církví Petr Jan Vinš. „Církevní restituce nejsou žádný výdělek, ale jsou kompenzací za odcizený majetek. Inflační doložka zaručuje, že kompromisně dohodnutá výše kompenzace není znehodnocována na úkor okradeného, tedy církví,“ napsal Právu Vinš.

Vesmírná mise vedená z Brna získala peníze od Evropské kosmické agentury.

Věda a školy